

תפ (ירושלים) 59463-06-24 - מדינת ישראל נ' עקרמה סברי

ת"פ (ירושלים) 59463-06-24 - מדינת ישראל נ' עקרמה סברי

ת"פ (ירושלים) 59463-06-24

מדינת ישראל

נגד

עקרמה סברי

ע"י ב"כ עו"ד חאלד אזברגה, עו"ד מדחת דיבה, עו"ד רמזי קטילאת, עו"ד חמזה קוטינה, עו"ד חסן ג'בארין, עו"ד

הדיל אבו סאלח

בית משפט השלום בירושלים

[16.11.2025]

כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

החלטה בבקשה לקבלת מסמכים לפי סעיף 108

לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982

כללי

1. נגד הנאשם, המכהן כראש המועצה המוסלמית העליונה בירושלים, המשמש כדרשן קבוע במסגד אל אקצא, ממייסדי האיחוד העולמי של חכמי הדת המוסלמית וכיהן כמופתי של ירושלים בין השנים 1994 ו-2006 הוגש כתב אישום מתוקן הכולל שלושה אישומים ומייחס לו שלוש עבירות הסתה לטרור ועבירת הזדהות עם ארגון טרור, בגין דברים שאמר לכאורה במהלך ביקורי ניחומים בבתי משפחותיהם של שני מחבלים שביצעו פיגועי טרור, ובמהלך תפילת יום השישי שנערכה במסגרת אל אקצא, לאחר שפורסם דבר חיסולו של איסמעיל הנייה, מי ששימש כראש הלשכה המדינית של ארגון חמא"ס.

2. לפני בקשה מטעם הנאשם להורות למאשימה למסור להגנה נותנים סטטיסטיים בנושאים הבאים:

א. רשימת כל התיקים שבהם נפתחה חקירה משנת 2018 ועד למועד הגשת הבקשה, והעתק מכתבי האישום ככל שהוגשו, בגין אמרות או פרסומים שפורסמו על ידי אנשי דת בחשד לביצוע עבירות לפי סעיף 24 לחוק המאבק בטרור, לפי סעיפים 144ד ו- 144ד2 לחוק העונשין וכל עבירת ביטוי נוספת, כשהנתונים יהיו ערוכים כך שתהייה בהם התייחסות לשאלה האם הוגש כתב האישום, וככל שהוגש מבוקש לקבלו, התייחסות לעילת סגירת התיק אם הוחלט לסגור, התייחסות לדתו של החשוד, לקיומן של עבירות נוספות בכתב האישום, לשאלת ההרשעה ככל שהתנהל משפט, והעונשים שהוטלו במקרים של הרשעה.

ב. רשימת כל התיקים שבהם נפתחה חקירה וכל כתבי האישום שהוגשו מאז יום 7.10.23 בעבירות לפי סעיף 24 לחוק המאבק בטרור ולפי סעיפים 144ד ו- 144ד2 לחוק העונשין,

כשהיא ערוכה כך שתהיה בה התייחסות לשאלה האם הוגש כתב האישום, וככל שהוגש מבוקש לקבלו, עילת סגירת התיק אם הוחלט לסוגרו, התייחסות לדתו של החשוד, לקיומן של עבירות נוספות בכתב האישום, לשאלת ההרשעה ככל שהתנהל משפט, ולעונשים שהוטלו במקרים של הרשעה.

ג. כלל התלונות והפניות לרשויות האכיפה שהוגשו נגד הנאשם ובפרט אלה שהועברו מטעם ארגון "לביא" ובכלל זאת תלונות מיום 4.5.22, 10.5.22, 18.5.22 ו-19.6.22.

ד. פניות של ועדת הכנסת בזיקה לחקירה.

ה. תיק החקירה של החשוד עמראן בוחארי, תיק פל"א 150569/2023 לרבות כתב האישום וגזר הדין במידה ונשפט.

ו. שלושה פריטים המופיעים ברשימת חומרי החקירה ולא נמסרו להגנה (פריטים ה', ו' ו-י').

ז. העתק לא מושחר של צו החיפוש.

3. בבקשה נטען כי המסמכים נחוצים לצורך ביסוס טענת אכיפה בררנית במדיניות המאשימה בהגשת כתבי אישום. נטען כי הפסיקה הכירה בחשיבות קבלת חומרים הנמצאים ברשות התביעה לצורך ביסוס טענת אכיפה בררנית, והדגישה את היותו של סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי המסלול המתאים להגשת בקשות מסוג זה. עוד נטען כי בתי המשפט הורו לא אחת למאשימה להעביר לידי נאשמים חומרים מן הסוג המבוקש. ב"כ הנאשם טענו כי קיימת תשתית ראייתית ראשונית לקיומו של חשד סביר בדבר אכיפה בררנית, שכן האמרות המיוחסות לנאשם, שהוא האישיות האסלאמית הדתית הבכירה בארץ, נאמרו בדיוק כשהם שהן מופיעות בטקסטים הדתיים, כי הוא לא החליף ולא הוסיף אף מילה לאותן אמרות, כי הן נאמרו כחלק מהאמונה והמסורת האסלאמית, שלפיה קיימת חובה דתית להתפלל לרחמי האל על נפטרים, חובה שהיא בבחינת קל וחומר בשעה שמדובר בדמות הדתית הבכירה בארץ. נטען כי תפילה לרחמים היא עיקרון אוניברסלי באסלאם וכי נהוג להתפלל לרחמים על כל מוסלמי שנפטר, ללא קשר למעשיו, ואף אם המנוח השתייך לארגון פשע או טרור. נטען כי התפילה היא מעשה דתי, הנוגע לאדם כאדם, ללא קשר להשתייכותו הארגונית או האידיאולוגית, וכך גם ביקורי התנחומים שערך הנאשם ובגינם מיוחסת לו עבירת הזדהות עם ארגון טרור. עוד נטען בבקשה, כי במקרים רבים בחרו רשויות האכיפה להימנע ממעצר, חקירה והעמדה לדין על רקע התבטאויות של אנשי דת שנאמרו במסגרת פועלם כאנשי דת, ובפרט בהקשר של עבירות לפי סעיף 24 לחוק המאבק בטרור. עוד נטען, כי מאז יום 7.10.23 המאשימה נוהגת מדיניות מפלה בעבירות ביטוי, שכן רובם המכריע של כתבי האישום שהוגשו בעבירות אלה הוגשו נגד ערבים, וב"כ הנאשם הפנו בעניין זה לכתבה שפורסמה בעיתון "הארץ" (ואשר לא צורפה לבקשה). עוד הפנו ב"כ הנאשם לשני דו"חות שפרסם מרכז המחקר והמידע של הכנסת, הסוקרים את המעצרים, האישומים וההרשעות בעבירות לפי סעיף 24 לחוק המאבק בטרור, שמהם עולה כי רובם המכריע של התיקים שנפתחו היו נגד ערבים, וכי לא הוגשו כתבי אישום ולא נפתחו חקירות כאשר התקיימו טקסי אזכרה פומביים ורבי משתתפים לדמויות המשתייכות לארגוני טרור יהודים, כגון הרב מאיר כהנא, בהשתתפות חברי כנסת.

4. המאשימה בתגובתה ביקשה לדחות את הבקשה וטענה כי ההגנה לא העמידה תשתית ראשית ראשונית הנדרשת לצורך ביסוס הצדקה לחיוב התביעה במסירת המידע מבוקש. המאשימה טענה כי ההגנה לא הפנתה לשום מקרה קונקרטי שבו רשויות האכיפה נמנעו באופן מופגן ממעצר, חקירה או העמדה לדין על רקע התבטאויות של אנשי דת שנאמרו במסגרת פועלם כאנשי דת. לצד זאת, המאשימה ציינה שלושה מקרים קונקרטיים שבהם הועמדו לדין ואף הורשעו אנשי דת ודרשנים בגין התבטאויות ודברים שאמרו במסגרת פעילותם כאנשי דת. המאשימה הוסיפה, כי הטענה בדבר אכיפה בררנית המפלה בין ערבים ויהודים נטענה בעלמא, ללא כל הפנייה למקרה מקביל שבו הוחלט שלא לחקור או שלא להעמיד לדין אדם בעל סמכות דתית רב השפעה מהמגזר היהודי, אשר פרסם, בנסיבות דומות, דברי שבח, אהדה, תמיכה והזדהות עם מעשה טרור, או פרסם דברי הספד לבכיר בארגון טרור במסגרת דרשה או נאשם שנשא. עוד הוסיפה המאשימה, כי עבירות ביטוי נאכפות בהתאם למדיניות עקבית וסדורה, המותנית באישורים של הגורמים המוסמכים משלב הפתיחה בחקירה ועד הגשת כתב האישום. נטען כי כתב האישום הוגש לאחר בחינה מעמיקה של טיעונים שהועלו במהלך שימוע שנערך לנאשם, וכי ההגנה לא הצביעה על שיקול בלתי ענייני כלשהו העומד בבסיס ההחלטה להגיש כתב אישום. לבסוף התייחסה המאשימה לבקשות לקבל מסמכים קונקרטיים שאותם ביקשה ההגנה, וביקשה לדחות את כל הבקשות.

5. לב"כ הנאשם ניתנה אפשרות להשיב לתגובת המאשימה, אך הם נמנעו מלעשות כן עד למועד שנקבע, ובכך ויתרו על זכותם בעניין זה. דיון והכרעה

6. על מנת להצדיק חיוב המדינה למסור לנאשם חומרים שאינם חומרי חקירה לצורך ביסוס טענת הגנה מן הצדק, על הנאשם להעמיד תשתית ראשית ראשונית לכך, שאכן ננקטה כלפיו אכיפה בררנית (ראו בג"ץ 6396/96 זקין נ' מדינת ישראל (פ"ד נ"ג(3) 289)).

7. תשתית כזו לא הועמדה על ידי ההגנה, ולצורך העניין, אין די בטענה סתמית שלפיה אין תקדים להעמדה לדין של נאשמים בנסיבות דומות.

ב"כ הנאשם טענו, כי ההתבטאויות שבגינן עומד הנאשם לדין, הן ציטוט מדויק מכתבי דת ודבריו הם חלק מפעילותו הלגיטימית כמנהיג דת. טענה זו אמנם טעונה שמיעת ראיות, אך אף אם הטענה נכונה עובדתית, ב"כ הנאשם לא הציגו מקרים אחרים שבהם מנהיגי דת התבטאו בדרך של ציטוט כתבי דת שמהווים הסתה לטרור או לאלימות או תמיכה בטרור והזדהות עמו, אך לא נחקרו ולא הועמדו לדין. אמת, ב"כ הנאשם הפנו לכתבה שפורסמה בעיתון (ואשר לבית המשפט אין גישה אליה) שבכותרתה נכתב כי חברי כנסת השתתפו באזכרה למאיר כהנא, ואולם לא יוחס לאיש מהם כי נשא דברים, וממילא לא תואר כי מי מהם התבטא באופן שעלול להקים איזה מהעבירות שבהן מואשם הנאשם. לפיכך, עצם ההפניה לכתבה בעיתון, אין די בה כדי להוות את התשתית הראשונית הנדרשת להוכחת טענת האכיפה הבררנית.

8. ב"כ הנאשם התייחסו גם לפערי אכיפה בין יהודים לערבים, אך גם בהקשר זה אין די בציון העובדה העולה מתוך מחקרים שנערכו על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת, שלפיה רובם המכריע של כתבי האישום בעבירות לפי חוק המאבק בטרור הוגשו נגד ערבים. ב"כ הנאשם לא הציגו מקרים דומים שבהם עלה חשד לביצוע עבירות דומות מצד יהודים, אשר לא נחקרו ולא נאכפו.
9. בנסיבות אלה, לא הועמדה התשתית הראייתית הנדרשת לצורך חיוב המאשימה במסירת נתוני העמדה לדין, והבקשה בעניין זה נדחת.
10. אשר לבקשת ההגנה לקבל את הבקשות לאשר פתיחה בחקירה, ואת האישורים עצמם, הרי שמדובר בתרשומת פנימית בין רשויות התביעה, לצורך קיום הנחיות מנהליות שעל פיהן הן פועלות, ולפיכך אין מדובר בחומרי חקירה שיש להעבירם להגנה.
11. ההגנה ביקשה לקבל את הפניות והתלונות שהוגש לרשויות האכיפה נגד הנאשם מטעם ארגון "לביא" בארבעה תאריכים קונקרטיים. ב"כ הנאשם לא פירטו במה מדובר, מה מקור התאריכים שצוינו בבקשה, ומיהו ארגון "לביא". מכל מקום, ככל שמדובר בתלונות שהוגשו נגד הנאשם ואשר בגינן נפתחה החקירה, מובן כי התלונות הן חומר חקירה ויש להעבירו להגנה.
12. המאשימה הודיעה כי לא מוכרות לה פניות של ועדות הכנסה בזיקה לחקירה, ומשלא הובהר מה עומד בבסיס הבקשה ומדוע ההגנה מניחה שהיו פניות כאלה, הבקשה נדחת.
13. אשר לצו החיפוש- ככל שבמסגרת החקירה התבקש וניתן צו חיפוש, יש להעבירו להגנה. ככל שלא הוטל חיסיון על איזה מחלקיו של צו החיפוש (אם ניתן כזה), יש להעבירו להגנה במלואו, ללא השחרות.
14. אשר לבקשה לקבל את תיק החקירה של החשוד עמראן בוחארי, לא פורט כלל מיהו אדם זה, מה הקשר שלו לנאשם, ולא נמסר כל נימוק מדוע מדובר בחומר חקירה או במסמכים שהם רלבנטיים להגנה. לפיכך, הבקשה בעניין זה נדחת.
15. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, כ"ה חשוון תשפ"ו, 16 נובמבר 2025, בהעדר הצדדים.